

Norrtåg AB Styrelseprotokoll

Den 28 september 2021 kl. 09.00–11.00 därefter fortsatte mötet till kl. 12.30 med att styrelsen fick information om pågående arbete med Tågstrategi 2035.

§ 838–848

Närvarande

Tommy Bäckström	Region Västerbotten
Anders Öberg	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Elvy Söderström	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland, avvek från mötet 11:15
Jonny Lundin	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland
Karin Ekblom	Region Jämtland Härjedalen
Anton Hammar	Region Jämtland Härjedalen
Nils-Olov Lindfors	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten
Johannes Andersson	Region Jämtland Härjedalen (ersättare)
Per Wahlberg	Kollektivtrafikmyndigheten Västernorrland (ersättare)
Birgitta Larsson	Kollektivtrafikmyndigheten Norrbotten (ersättare)
Stig-Lennart Karlsson	Region Västerbotten

Övrigt närvarande men ej delaktiga i beslut

Annika Garpefjäll	Norrtåg AB
Maria Högländer	Norrtåg AB
Olle Tiderman	Norrtåg AB
Joakim Berg	Norrtåg AB

Förhinder

Richard Carstedt	Region Västerbotten (ersättare)
------------------	---------------------------------

Norrtåg AB

Elvy Söderström	Maria Högländer
Ordförande	VD

Jonny Lundin
Justerare

**Elektronisk signering se verifiering sista sidan.*

Styrelsemöte Norrtåg AB 2021-09-28

§ 838 Val av protokolljusterare

Styrelsen beslutar att utse Jonny Lundin som justerare

§ 839 Tjänstgörande ersättare

Samtliga ordinarie ledamöter närvarande

§ 840 Föregående mötesprotokoll

Protokollet läggs till handlingarna

§ 841 VD info, bilaga 1 och 2

Återrapportering extern finansiering av merkostnader av pågående ERTMS uppgradering

I ett uppmärksammat möte på initiativ av Svensk Kollektivtrafik i Sundsvall i slutet av augusti tog riksdagsledamoten Jörgen Berglund frågan vidare till infrastrukturministern i en interpellation under september månad. I en interpellationsdebatt fick infrastrukturministern Tomas Eneroth möjligheten att besvara frågan om hur de fyra regioner som varit försöksregion för ERTMS skulle ersättas för de merkostnader de haft i Trafikverkets pilotprojekt. Infrastrukturministern ser allvarligt på att kostnaderna har ökat såväl för staten som för regional tågtrafik, och departementet har givit Trafikverket i uppdrag att återkomma med förslag på åtgärder och en analys av olika handlingsalternativ. Uppdraget ska slutredovisas den 30 november 2021. Styrelseordförande menar att nu är det en politisk fråga och att regionerna ska fortsätta att driva frågan.

Pandemi och resande

Resandet under sommaren har varit svagt, men vi ser en svag uppåtgående trend den sista veckan i augusti. Restriktionerna upphävs den 29 september och vi följer utvecklingen under kvartal 4. Ansökan avseende förlorade intäkter i kollektivtrafiken och den del som avser Vy har skickats in till respektive RKM för vidare hantering. Vy har ännu inte återkommit om ytterligare förhandlingar.

Lekmannarevisionens granskningsplan för 2021

Lekmannarevision har återkommit om huvudpunkterna för årets granskning. De kommer att inrikta sin granskning om de negativa konsekvenserna av pandemin, uppgradering av ERTMS ombordsystem samt hantering av allmänna handlingar.

Rekrytering av Teknisk chef

Annonsering har skett i olika sociala medier och branschsidor. Det finns ett bra intresse för tjänsten och sista ansökningsdag är den 3 oktober. Urval och intervjuer kommer att ske under oktober månad.

Ändrat ägande av Norrtåg

Vd informerade om att Västerbotten har inlett arbetet med att ändra ägandet av Norrtåg från länstrafikbolaget till regionen. Förhoppningen är att arbetet ska vara slutfört till årsskiftet 21/22. Det pågår liknande översyn i Västernorrland och Norrbotten, men några beslut är inte fattade i dagsläget.

Bolagets hantering av skulden till ägarna

Bolagets skuld till ägarna ligger kvar på den nivå som fanns vid ingången av året med årets förändringar. Under året har Norrtåg reglerat 10 400 kkr av sin utestående fordran till Västerbotten. Det betyder att 50 procent av skulden har återbetalats till ägarna enligt tidigare beslut. RKM Norrbotten har utfärdat en faktura till bolaget för reglering av återstående skuld. Bolaget följer upp likviditeten i bolaget löpande, och med ökat medfinansiering från staten och bra kontroll av kassaflödet är ambitionen att betala tillbaka en större del av skulden till ägarna. Dock önskar bolaget att vi avvaktar resultatet av slutförhandlingar med operatören, årsbokslut innan beslut fattas om behovet av rörelsekapital hos bolaget och slutreglering av skuld.

Styrelsen godkänner rapporteringen och beslutar om omtag av reglering till ägarna efter slutförhandlingar med VY, årsbokslutets utfall och en redovisning av likviditetsprognos för 2022.

§ 842 Kvalitetsrapport Trafik och Ekonomi Tertial 1, bilaga 3,4

Trafik

Tertialet uppvisar fortsatt störningar i infrastrukturen främst på Malmbanan med anledning av åsknedslag i ett teknikskåp. Störningar som kommer att pågå till vecka 39. Haparandatrafikens merföröningar minskar i takt med EOS uppdaterade fordon och punktligheten har förbättrats betydligt. Sommarens närmast rekordlåga regularitet vände i augusti och landade högt, 94 procent. En lång period av banarbeten och andra infrastrukturstörningar har påverkat trafiken och resulterat i inställda avgångar och försenade tåg.

De omlopp där vi passerar 30 mil, det vill säga på Umeå–Sundsvall och Sundsvall–Östersund, uppvisar vi en punktlighet på RT+ 15 minuter på 94 procent respektive 95 procent för tertialet, vilket får anses som acceptabelt med alla störningar som finns i infrastrukturen och omfattningen av banarbeten.

De omfattande banarbeten framför allt mellan Vännäs–Umeå–Sundsvall och Mittbanan ger minskad trafik och tågersättningsbussar har prioriterats främst till arbets- och studiependling.

Det totala resandet under andra tertialet uppgick till 251 500 vilket är en ökning med 11 procent jämfört med samma period föregående år (minskning med -43 procent jämfört med T2 normalåret 2019).

Ekonomi

Trafikkostnad ack. tertial 2 uppgår till 164 kkr, vilket är budgeterad nivå. De omfattande banarbeten och inställda tåg ger minskade banavgifter, elpriser fortsätter vara låga och vi ser en positiv avvikelse, totalt uppgår avvikelsen på ban- och elavgifter till 3 221 kkr.

Statlig medfinansiering ligger på budgeterad nivå i stort med ett undantag att Trafikverket inte medfinansierar det nystartade trafiken på sträckan Haparanda–Luleå för tiden 1 april–31 juli. Under året har vi erhållit ersättning för SJ uteblivna kommersiella avgångar under 2020 vilket ger en positiv effekt på 4 667 kkr.

Trafikkostnad för 2021 ligger på budgeterad nivå. Utfallet av förhandlingar med operatören Vy Tåg är svårt att prognosticera om. Under kvartal 4 kommer förhandlingarna att fortsätta. I utfallet finns en reservation för ökade operatörskostnader kvartal 4 med 6 000 kkr.

Bolaget redovisade om huruvida verksamheten utförts i enlighet med gällande styrdokument och inom ramen för den kommunala befogenheten.

Analysen har gjorts utifrån:

1. Ägardirektivet och gällande konsortialavtal med bolagsordning
2. Måltal i verksamhetsplan 2021
3. Fastställda styrdokument för verksamheten innevarande år
4. Grundprinciper för de kommunala befogenheterna

Styrelsen godkänner rapporteringen.

§ 843 Teknik och Fordon

Åtterrapportering av status för uppgradering av ombordsystemet ERTMS

Uppgraderingen av ombordsystemet ERTMS EOS4 pågår. Serieinstallation på fordonstypen X62 är klart. För X52 kommer detta att slutföras under oktober. Vi ser en fortsatt utmaning med dessa uppgraderingar då leverantören har svårt att hålla tidsplaner och det finns betydande funktionella problem. Tre X52 får också ERTMS nyinstallerat under perioden oktober–december 2022. Ytterligare uppgraderingar kommer att ske februari–mars 2022.

Övrigt underhåll

Norrtåg står inför större underhåll under perioden 2021–23 utöver uppgraderingar av ERTMS. Fordonstypen X62 kommer att ha förebyggande tungt underhåll (TU) då fordonen har kört 3 miljoner kilometer. Under 5–6 veckor vardera från december 2021 t.o.m. mars 2023 kommer tolv fordon löpande vara ur trafik för underhåll. Under tiden september 2022 till februari 2023 är det planerat för s.k. MIDLIFE underhåll på fordonstypen X52 Regina och samtidigt kommer de tillkommande nya Reginafordonen få bistro och lackeras om. För X52 Regina kommer Transitio att förse oss ett reservfordon. Den kritiska perioden är under 2022 då vi har pågående ERTMS uppgradering, extraordinär volym normalt, lätt underhåll och förebyggande tungt underhåll samtidigt. Detta kan innebära trafikinställelser av planerad trafik.

Tekniska förbättringar på X11 och X62

Ett projekt för tekniska förbättringar på X62 pågår sedan 2020 och har i stort genomförts och har fått tydliga effekter på tillgänglighet och ekonomi. På samma sätt skisseras ett liknande åtgärds paket för X11 som nu är på väg in i ett sent skede i fordonens tekniska livslängd, varför vissa förebyggande åtgärder planeras för att minska risken för stillestånd.

Depå

Justeringar och ombyggnation av vissa delar i avisningen i den nya multifunktionshallen har gjorts under hösten. Fortsatt diskussion sker om ytterligare åtgärder för att nå de effekter vi har beräknat avseende tidsåtgång och effekt på fordonen. En genomsyn av garantiåtgärder på de andra verksamhetstillbehören som fekalie-, tvätt- och svarvanläggning pågår.

Styrelsen godkänner rapporteringen

§ 844 Trafik och infrastruktur

Direkttrafik Norge-Sverige

Dialog pågår mellan norska Jernbanedirektoratet, Norrtåg och Trafikverket kring hur trafiken ska se ut efter den norska elektrifieringen fram till Storlien i december 2024. Det finns flera större utmaningar i form fordonstillgång, synkronisering av trafik, avtal och ekonomi.

T22–T23

Bolaget återrapporterade om status för T22. Trafikverket har återkommit med en något justerad tågplan för T22. Diskussioner pågår med Vy Tåg om B-periodens längd, sommartid och det omlopp som ställs in på Umeå–Sundsvall–Östersund, ToR. Avgång sker tidig morgon från Umeå, 5.36 och med retur från Östersund 15.30 och Sundsvall 18.11 tillbaka till Umeå. Anledning till inställelse av omloppet är det tunga underhållet som ska ske på fordonstypen X62 och tillkommande ERTMS uppgradering under 2022. Arbetet med att planera tågersättningsbussar för att säkerställa resandet under 2022 pågår tillsammans med RKM i Region Jämtland Härjedalen och Västernorrland samt tågoperatören Vy. En nyhet är att Norge beslutat om att redan i T22 köra tre turer mellan Trondheim och Storlien, trots att det inte finns någon mötande trafik i Sverige för den tredje turen.

Kickoff för T23 och samordning av tågplanen för T23 tillsammans med RKM, regionens tjänstemän och Norrtåg är planerat den 1 oktober. Det är en och en halv månad tidigare än vanligt för att möjliggöra tidiga inspel från regioner och RKM kring frågor som de vill titta på. T23 kommer eventuellt att dras med ett osäkert fordonsläge i inledningen av perioden, men det bör vara löst så att tidtabellen kan planeras för full trafik. I övrigt så har vi i stort samma förutsättningar sett till infrastrukturen och fordonen vilket innebär att inga större justeringar väntas ske. En förändring är att Nälden öppnar som ny station på Mittbanan.

Regeringen har gett Trafikverket ett särskilt uppdrag att utreda infrastrukturbehov och påskynda infrastrukturåtgärder kopplat till de stora investeringarna. Uppdraget ska redovisas den 22 november. Anders Öberg ställde frågan om den kapacitetsbrist som råder på sträckan Boden–Luleå och om möjligheten att minska utbudet avseende de tre dubbelturerna som avser Bodenpendeln. Vidare lyftes frågan angående Malmmbanan och ökat behov av kapacitetsåtgärder med anledning av ökad efterfrågan på godstransporter. Ordförande talade om vikten att prioritera rätt tillsammans med Botniska korridoren så att rätt beslut tas avseende kapacitetsåtgärder.

Styrelsen godkänner rapporteringen

§ 845 Kommunikation och varumärke

Utgår på grund av tidsbrist

§ 846 Besök av Dag Lokrantz, VD Vy Tåg AB, bilaga 5

Dag Lokrantz redogjorde för styrelsen om året som gått och de konsekvenser för verksamheten som pandemin har givit. Ett stort tapp av resande medför stora intäktsförluster då kostnadsbesparingarna har varit svårt att uppnå pga oförändrat utbud. Trafiken har kunnat upprätthållas med god kvalitet, låg sjukfrånvaro och ett stort engagemang från all personal. Vidare presenterade olika marknadsföringsåtgärder och nya flexibla produkter i ett led att få tillbaka resandet. Vidare uppskattar tågoperatören det goda samverkansklimatet som finns mellan beställaren och tågoperatören och alla hoppas på att resande kommer tillbaka till de nivåer och utveckling som fanns innan pandemin bröt ut.

§ 847 Riskanalys uppföljning

Styrelsen finner att nuvarande risknivå ska vara oförändrad.

	2021-06-04	
	Risk	Effekt
1. Resenären		
1.1 Olyckor	1	5
2. Utbud		
2.1 Infrastruktur	3	3
2.2 Fordonstekniska störningar	3	3
2.3 ERTMS	3	4
2.4 Kapacitet underhåll och fordon	2	4
3. Varumärke		
3.1 Konkurrens	3	2
3.2 Varumärke	3	3
4. Styrning och finansiering		
4.1 Minskad statlig finansiering	3	5
4.2 Ägarnas finansiering	3	4
4.3 Stabilitet hos operatör	2	4
4.4 Förändrade kostnader för infrastruktur och ERTMS	4	4
4.5 Ny lagstiftning	1	1
4.6 Organisation	2	3

Styrelsen lämnar nuvarande riskbedömning oförändrad.

§ 848 Övriga frågor

Datum för styrelsemöten 2022. En ny Doodle- förfrågan kommer att skickas ut för att säkerställa hög närvaro.

Anders Öberg har ställt frågan avseende finansiering för fordonstypen Regina. Maria Högländer informerade om att Transitio behöver en ny finansiering av ett antal Reginor och att man därför inlett samtal med berörda om bästa lösningen för detta. Transitio kommer att återkomma till regionen när förslag finnes.

Ordförande avslutar mötet

